

ul. Fryderyka Chopina 41 lok. 2
20-023 Lublin
fundacja.wor@gmail.com
wolnoscodreligii.pl
NIP: 7123267431
KRS: 0000403073

FUNDACJA
WOLNOŚĆ
OD RELIGII

Lublin, 5 listopada 2018 r.

Bp Marek Mendyk
Przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski
ul. Jana Pawła II 1
59-220 Legnica

*sprawa: oświadczenie Komisji Wychowania Katolickiego
Konferencji Episkopatu Polski z dnia 25 października 2018 r. w sprawie przestrzegania
prawa oświatowego w naszym kraju.*

Szanowne Państwo,

Działając imieniem Fundacji Wolność od Religii, organizacji pożytku publicznego z siedzibą w Lublinie, informuję że z wielką uwagą zapoznaliśmy się z treścią oświadczenia z dnia 25 października 2018 r. Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski w sprawie przestrzegania prawa oświatowego w naszym kraju.

Fundacja, już od 2013 roku, prowadzi kampanię społeczną *Religia i etyka w szkole, Równość w szkole*. W ramach tej kampanii wysłaliśmy setki listów interwencyjnych, prowadzimy internetowy serwis informacyjny, jak również zleciliśmy w 2017 r.

przeprowadzenie badań społecznych, których efektem jest raport pt. "Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii – Równość w szkole"¹.

Mając powyższe na uwadze, pryncypialne stanowisko zawarte w Państwa oświadczeniu z dnia 25 października 2018 r., sprowadzające się do zdania wykrzyknikowego "Szkoła musi przestrzegać prawa !" jest jednocześnie kwintesencją powyżej opisanej wieloletniej działalności naszej Fundacji.

W związku z tym czujemy się upoważnieni do wskazania poniżej tych obszarów naruszeń prawa oświatowego, w ramach omawianej problematyki, które w naszej opinii są najbardziej rażące, licząc jednocześnie na aktywne włączenie się Państwa w działania zmierzające do przywrócenia stanu zgodnego z prawem.

1. Po pierwsze, na mocy § 1 ust. 1 Rozporządzenia MEN z dnia 14 kwietnia 1992 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach. (Dz. U. nr 36 poz. 155 z dnia 24 kwietnia 1992 r. z późn. zm.) „*W publicznych przedszkolach i oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych, zwanych dalej "przedszkolami", organizuje się naukę religii na życzenie rodziców. W publicznych szkołach podstawowych i szkołach ponadpodstawowych, zwanych dalej "szkołami", organizuje się naukę religii i etyki: 1) w szkołach podstawowych - na życzenie rodziców; 2) w szkołach ponadpodstawowych - na życzenie bądź rodziców, bądź samych uczniów; po osiągnięciu pełnoletności o pobieraniu nauki religii i etyki decydują uczniowie.*

1a. *W przedszkolach zajęcia religii uwzględnia się w ramowym rozkładzie dnia. W szkołach zajęcia religii i etyki uwzględnia się w tygodniowym rozkładzie zajęć.*

2. *Życzenie, o którym mowa w ust. 1, jest wyrażane w formie pisemnego oświadczenia. Oświadczenie nie musi być ponawiane w kolejnym roku szkolnym, może jednak zostać zmienione.*

3. *Uczestniczenie lub nieuczestniczenie w przedszkolnej albo szkolnej nauce religii lub etyki nie może być powodem dyskryminacji przez kogokolwiek w jakiegokolwiek formie."*

Zgodnie zatem z § 1 ust. 2 Rozporządzenia MEN z dnia 14 kwietnia 1992 roku niezbędną przesłanką dla zorganizowania, w ramach planu zajęć szkolnych, nauki religii lub etyki jest uprzednie otrzymanie przez osobę pełniącą funkcję dyrektora publicznego przedszkola lub publicznej szkoły, od rodzica (opiekuna prawnego) lub odpowiednio ucznia, oświadczenia w formie pisemnej podpisanego przez rodzica (opiekuna prawnego) lub odpowiednio ucznia, obejmującego oznaczenie imienia i nazwiska ucznia oraz życzenie (deklarację) uczestnictwa w zajęciach z określonej religii lub etyki, która stanowi jednocześnie zgodę na przetwarzanie danych osobowych ucznia lub rodziców (opiekunów) w celu wskazanym w oświadczeniu.

¹ <https://rownoscwshkole.pl/do-pobrania>.

Brak takiego pisemnego oświadczenia wyłącza możliwość uczestnictwa ucznia w zajęciach religii lub etyki a jednocześnie wyłącza możliwości przetwarzania danych osobowych ucznia lub jego rodziców (opiekunów) w zakresie dotyczącym udziału ucznia w lekcji religii lub etyki.

Jak pokazują wyniki raportu z 2017 pt. "Dyskryminacja dzieci niewierzących i nieuczestniczących w lekcjach religii"², oraz skargi kierowane do Fundacji, zdarzały się i nadal zdarzają przypadki, gdy szkoły publiczne dopuszczały do organizowania zajęć z religii lub etyki bez uprzedniej pisemnej zgody rodziców (odpowiednio - pełnoletnich uczniów).

Ze swej strony Fundacja prowadziła i nadal prowadzi korespondencję z dyrektorami szkół, przedszkoli publicznych a nawet żłobka publicznego (sic!), przypominając o obowiązujących normach prawnych.

Jednocześnie mając na uwadze Państwa deklarację prosimy o przestanie odpowiedniej informacji do wszystkich osób upoważnionych do prowadzenia w szkołach lub przedszkolach publicznych religii rzymskokatolickiej z zaleceniem sprawdzenia, czy wszyscy rodzice dzieci uczestniczących w lekcjach religii rzymskokatolickiej (odpowiednio uczennice i uczniowie po osiągnięciu pełnoletniości) złożyli pisemne oświadczenia obejmujące wyrażenie woli uczestnictwa w lekcjach religii rzymskokatolickiej. Ma to tym większe znaczenie, że po dniu wejścia w życie, w dniu 25 maja 2018 roku, Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, pisemna zgoda - w rozumieniu art. 6 ust.1 lit. a) ww. rozporządzenia, rodziców (opiekunów) lub odpowiednio pełnoletniej uczennicy lub ucznia jest niezbędną dla legalnego przetwarzania danych osobowych uczennicy, ucznia i ich rodziców lub opiekunów, przez osoby prowadzące lekcje religii.

2. Po drugie, prosimy o zwrócenie szczególnej uwagi osobom upoważnionym do prowadzenia w szkołach lub przedszkolach publicznych religii rzymskokatolickiej na treść przywołanego w oświadczeniu z dnia 25 października 2018 r. art. 48 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, **w kontekście udziału dzieci i młodzieży w wydarzeniach o charakterze religijnym, takich jak np. dni papieskie, tygodnie papieskie, spotkania z przedstawicielami kościoła rzymskokatolickiego, wyjścia ze szkoły na msze święte lub wyjścia ze szkoły na zajęcia rekolekcyjne.**

Wskazujemy, że pisemne oświadczenie woli uczestnictwa dziecka w zajęciach z religii rzymskokatolickiej nie obejmuje jednocześnie swoim zakresem zgody na uczestnictwo dziecka w innych, przykładowo wymienionych, formach aktywności religijnej. W związku z powyższym każdorazowa inna forma uczestnictwa dziecka w

² <https://rownoscwskole.pl/do-pobrania>

aktywności religijnej wymaga odrębnej zgody rodziców, wyrażonej na piśmie. Z oczywistych względów takie dodatkowe aktywności religijne nie powinny dezorganizować procesu dydaktycznego, realizowanego w ramach obowiązku szkolnego wszystkich dzieci, zarówno tych uczestniczących, jak i tych nie uczestniczących w lekcjach religii, jak też nie powinny prowadzić do osłabiania autorytetu i powagi instytucji życia publicznego (*vide: spowiedź święta w kantorku nauczyciela wychowania fizycznego*³). Otrzymujemy również zgłoszenia, że do imprez o charakterze religijnym zmuszani („zabierani na nie”) są uczniowie, którzy lub których rodzice nie tylko nie wyrazili chęci udziału w takich uroczystościach, ale również, którzy nie uczęszczają na katechyzę. Jest to niezgodne z prawem do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami, ale przede wszystkim z zapisem art. 53 ust. 6 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, który wprost stwierdza, iż „nikt nie może być zmuszany do uczestniczenia ani do nieuczestniczenia w praktykach religijnych”.

Organizowanie dla całych szkół konkursów o treściach stricte religijnych (np. na „najładniejsze przebranie za świętego”), z nagrodami takimi jak zwolnienie z odpytywania w danym dniu nauki, nosi nie tylko znamiona indoktrynacji ale również jest działaniem dyskryminacyjnym. W ten sposób znosi się równość praw i możliwości uczniów, gdyż tylko uczniowie religijni mogą być nagrodzeni, a uczniowie niereligijni lub należący do mniejszości religijnych są wykluczani.

Mając na uwadze istotne znaczenie powyżej określonych zagadnień dla pomyślnej i owocnej edukacji młodych obywateli i obywateli naszego kraju, bardzo prosimy o włączenie się Państwa w działania mające na celu przestrzeganie prawa oświatowego i jednocześnie informowanie opinii publicznej o rezultatach podejmowanych działań.

Ze swej strony zapewniam, że Fundacja na bieżąco przekazuje na stronie www.wolnoscodreligii.pl informacje o podejmowanych działaniach w zakresie zapewnienia przestrzegania prawa oświatowego

Z poważaniem

Dorota Wójcik
prezesa zarządu

³ <https://wolnoscodreligii.pl/wp/spowiedz-kantorku-wuefistow-interwencja-fundacji/>